

Република Србија

Аутономна Покрајина Војводина

ОПШТИНА БЕЧЕЈ

РАДНА ГРУПА ЗА ИЗРАДУ ЕЛАБОРАТА

БЕЧЕЈ

ЕЛАБОРАТ О МРЕЖИ ОСНОВНИХ ШКОЛА СА СЕДИШТЕМ НА
ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ
2019.-2023. ГОДИНЕ

У Бечеју, март 2019. године

САДРЖАЈ:

Увод	3
1. Приказ основних карактеристика општине Бечеј	5
1.1. Географски подаци о општини Бечеј	5
1.2. Демографски подаци о општини Бечеј.....	7
1.3. Економске, културне и спортске карактеристике Бечеја	12
2. Приказ установа основног образовања и васпитања на територији града Бечеја.....	13
2.1. Образовна делатност у Бечеју (кратак историјски осврт)	13
2.2. Мрежа основних школа на територији општине Бечеј и насељених места, са карактеристикама њиховог просторног распореда и међусобне удаљености	14
2.3. Анализа броја ученика у основним школама у периоду од школске 2011/2012. до 2018/2019. године и реализација наставе на језицима националних мањина	18
3. ЗАКЉУЧАК	26

Увод

Изради Одлуке о мрежи основних школа са седиштем на територији општине Бечеј приступило се на основу одредби члана 104. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017 и 27/2018), члана 3. Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи предшколских установа и акта о мрежи основних школа (“Службени гласник РС” број 21/18), и Статута општине Бечеј (“Службени лист општине Бечеј” број 2/2014). Након израде елабората ће се прибавити мишљење Националног савета мађарске националне мањине. Одлуком о мрежи основних школа са седиштем на територији општине Бечеј утврђен је број и просторни распоред основних школа на територији општине Бечеј, њихова врста/делатност (редовне, музичке, школе за децу са сметњама у развоју и др.) и структура, као и постојање издвојених одељења ван седишта школа.

Одлука о мрежи основних школа са седиштем на територији општине Бечеј сачињена је на основу прописа који непосредно регулишу област образовања, као и поједине његове делове.:

- Закон о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС” број 88/17, 27/18(I) – др.закон и 27/18 (II) – др.закон);
- Закон о предшколском образовању и васпитању (“Службени гласник РС” број 18/10, 101/17 и 113/17 – др. закон);
- Закон о основном образовању и васпитању (“Службени гласник РС” број 55/13, 101/17 и 27/18 – др. закон);
- Закон о образовању одраслих („Службени гласник РС” број 55/2013);
- Уредба о критеријумима за доношење акта о мрежи предшколских установа и акта о мрежи основних школа (“Службени гласник РС” број 21/18)
- Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици србији до 2020 године васпитања (“Службени гласник РС” број 107/12);
- Закон о националним саветима националних мањина (“Службени гласник РС” број 72/2009, 20/14- Одлука УС, 55/14 и 47/18);
- Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања (“Службени гласник РС” број 73/16 и 45/18);
- Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног и средњег музичког и балетског образовања и васпитања (“Службени гласник РС” број 73/16, 45/18);
- Стручно упутство о формирању одељења и начину финансирања у основним и средњим школама за школску 2018/19.годину, Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, број: 611-00-01192/2018-15 од 26.06.2018. године.

Приликом израде Одлуке о мрежи јавних основних школа нарочиту пажњу смо посветили одредбама:

- Члана 104. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” број 88/17, 27/18(I) – др.закон и 27/18 (II) – др.закон),
- Члана 31. Став 8. Закона о основама система образовања и васпитања, којим је прописано да школска управа учествује у планирању мреже установа,
- Члана 3. Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи предшколских установа и акта о мрежи основних школа („Службени гласник РС” број 21/18),
- одговарајућих чланова Статута ЈЛС

Приликом израде Елабората о мрежи основних школа са седиштем на територији општине Бечеј коришћени су подаци и документација: основних школа; Републичког завода за статистику Бечеј, Регионалне привредне коморе, Дома здравља Бечеј и др. Мрежа основних школа, утврђена Одлуком о мрежи основних школа са седиштем на територији општине Бечеј, треба да допринесе даљем развоју и унапређењу процеса образовања и васпитања у основним школама у општини Бечеј, у складу са општим и посебним циљевима и стандардима, који су за ову област одређени Законом о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС”, бр. 88/2017и 27/2018).

Приликом израде елабората водило се рачуна о принципима једнаког права, доступности, ефикасности и ефективности истовремено а све у складу са географским, демографским, културним, економским, еколошком и другим карактеристикама дате локалне средине.

Такође су сагледани и критеријуми из Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи предшколских установа и јавних основних школа.

Доступност као један од важних критеријума, у овом контексту, се односи на могућност стицања редовног основног образовања уз примерену удаљеност школе од места становања и саобраћајну повезаност која не угрожава здравље и сигурност ученика.

Доступност програма основног образовања одраслих у складу са исказаним потребама за образовањем одраслих.

Уважавање специфичности локалне традиције националне мањине мешовитих подручја и подручја насељених националним мањинама и њиховог Уставом загарантованог права на образовање на језику и писму националне мањине.

Ефективност представља степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и какав је однос између планираних и остварених ефеката, а ефикасност се преваходно односи на рационалну и оптималну искоришћеност расположивих просторних и кадровских капацитета у јавним основним школама.

Статусни критеријум који се односи на величину школе и каже да се основна школа оснива као посебна установа ако има најмање 480 ученика или 16 одељења.

Ступањем на снагу Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основних школа, 27.03.2018. године, почели су да теку рокови за извршење обавезе јединица локалне самоуправе, који је прописан чланом 198. став 3. Закона. Наиме, јединица локалне самоуправе је у обавези да донесе акт о мрежи јавних предшколских установа и акт о мрежи јавних основних школа на својој територији у року од годину дана од дана утврђивања

критеријума. Крајњи рок за доношење акта је 27.03.2019. године. За те потребе, ЈЛС је на предлог Општинског већа, формирала радни тим Решењем председника општине. Радни тим је састављен од:

1. Јован Вукчевић, руководилац Школске управе Нови Сад,
2. Весна Радуловић, просветна саветница ШУ Нови Сад
3. Споменка Судчевић, просветна инспекторка,
4. Сузана Ђукић, помоћница председника општине за послове образовања и васпитања,
5. Светлана Вулетић, Чланица Општинског већа,
6. Кинка Ержебет, заменица председника Скупштине општине Бечеј,
7. Чаба Штефанига, Члан општинског већа задужен за културу и цивилне организације и регионалну сарадњу
8. Татјана Митић, директор предшколске установе „Лабуд Пејовић“
9. Александра Рајић, стручни сарадник - психолог,
10. Сања Биро, директор ОШ „Север Ђуркић“,
11. Балог Вираг Жолт, директор ОШ „Петефи Шандор“,
12. Маја Радошевић, стручни сарадник – психолог,
13. Светлана Ташковић, председник актива директора,
14. Дијана Петер, Канцеларија за младе,
15. Милица Нешић, начелница Одељења за урбанизам, грађевинарство, комуналне послове, саобраћај и инспекцијски надзор.

Циљ израде елабората је да буде стручна и информациона подлога за доношење Одлуке о мрежи јавних основних школа на територији општине Бечеј.

1. Приказ основних карактеристика општине Бечеј

1.1. Географски подаци о општини Бечеј

Општина Бечеј налази се у самом географском центру Војводине, северне покрајине Републике Србије. Чине је насељено место Бечеј и насеља Бачко Петрово Село, Бачко Градиште, Радичевић, Милешево, Дрљан и Пољанице. Укупна површина је 487 м². Бечеј је седиште истоимене општине која се налази у Јужнобачком округу, у Аутономној Покрајини Војводини, у Републици Србији. Према попису из 2011. Бечеј је имао 23.985 становника.

Бечеј је економски центар на средњем току Тисе кроз Србију. Налази се на важном путу који повезује Нови Сад и Суботицу. Град се први пут спомиње 1091. Бечеј, на бачкој страни, некада Стари Бечеј, настао је из Тврђаве на ади Тисе, која је спајала насеља на левој и десној обали реке. На територији данашње општине, приликом археолошких ископавања, нађени су предмети из ранијих епоха људског друштва. На основу до сада обављених истраживања и нађеног материјала, зна се да је ово подручје било насељено од пет миленијума п. н. е., односно од старијег неолита. На месту данашњег града и у његовој околини живот се одвијао кроз готово све праисторијске културе и периоде. Нађена су насеља из неолита, енеолита, бронзаног доба као и насеља гвозденог доба, све до историјског периода. Почетком нове ере територију су настанили Сармати. Током Велике сеобе народа кроз ову територију су насељавала многа племена задржавајући се дуже или краће на једном месту остављајући куће и гробове. Најбројније остатке из тог периода оставили су Авари између 6. и 9. века који су у гробовима својих покојника често остављали богате прилоге.

Иако се Бечеј први пут помиње 1091. године, као утврђење се помиње тек 1238. године када је угарски краљ Бела IV својом даровницом поклонио Бечеј у посед калуђерима крсташима из Столног Београда. Северно од Бечеја налазило се насеље Перлек, које је заживело још у 11.-12. веку. Према турским тефтерима помиње се као насеље још 1650. године, али је 1698. године без становника. Археолошким ископавањем у овом насељу нађен је читав низ објеката: полуукопане земунце, силоси, отпадне јаме, бунари и ровови. Најлепши предмети који су нађени на овом локалитету налазе се данас у холу фабрике „Карбо-Диоксид“, која се после приватизације зове Линде, где је направљена мала изложба. У 15. веку био је посед српског деспота Ђурађа Бранковића. До средине 16. века Бечеј је променио десетак феудалних господара у оквиру феудалне Угарске.

Турски везир Мехмед-паша Соколовић осваја Бечеј 1551. и под турском влашћу остаје до 1687. године. Након великог аустријско-турског рата крајем XVII века, Велике сеобе Срба под Арсенијем III Чарнојевићем и склапања мира у Сремским Карловцима 1699. ова територија долази у аустријску власт. Да би осигурала своје царство од упада Турака, аустријска влада дуж нових граница је основала Потиско-поморишку војну границу. Од 1702. до 1751. град је припадао Потиско-поморишкој војној граници Хабзбуршке монархије. После Аустријско-турског рата из 1717. и склапања мира у Пожаревцу исте године, Турска је изгубила Банат, а самим тим престаје потреба постојање Потиске границе. Тадашње жупанијске власти тражиле су укидање привилегије граничара, чему су се ови жестоко супростављали. Након укидања овог дела Војне границе, многи Срби који су живели у месту одлазе у Русију. Да би умирила граничаре, аустријска влада је 1751. основала Потиско-крунски дистрикт са седиштем у Бечеју. Дистрикт је постојао од 1751. до 1848. Троје привилегија је дато дистрикту 1759, 1774. и 1800. Прва привилегија дистрикту је дефинисала статус његове аутономије, док је друга дозволила Мађарима да се населе у дистрикту. У периоду који је следио Мађари су заменили Србе као већински народ у граду. У то време долази до повећања броја становника, тако по попису из 1820. у њему живи 8.357 становника. Према попису из 1910., становништво Бечеја је бројало 54.275 лица, од којих је 30.465 говорило мађарским, а 22.821 српским језиком. У њему је било четрнаест потиских општина.

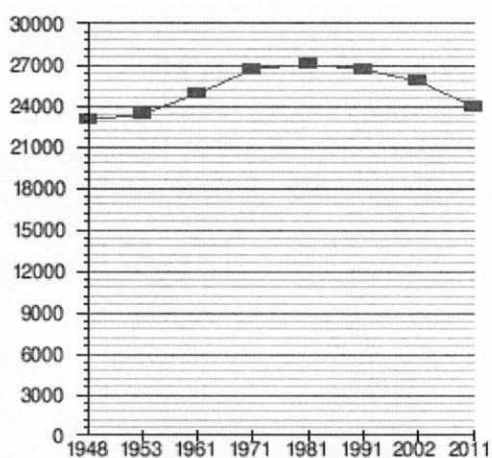
У месту је почетком априла 1854. године избио велики пожар у којем је изгорело 200 кућа. Пожара је у исто време било и у околини - Ади, Бачком Петровом селу и Гложану. Новосадски лист "Србски дневник" се обраћао јавности са апелима да се помогне бечејској сиротињи.

У периоду од близу једног века постојања дистрикта у Бечеју се развило занатство, трговина и друге привредне и друштвене делатности и он постаје политички и културни центар средњег Потисја. Бечеј ће у саставу аустроугарске царевине остати до краја Првог светског рата 1918, када ово крајеви улазе у састав Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Између два светска рата у настаје тешка индустрија Бечеју са око 1500 радника и тај број се неће значајније мењати. После Другог светског рата, Бечеј је и даље средње место све до 1955. када је припојен врбашком, а те године прелази у новосадски срез, до 1966. када су укинута срезова. Године 1955. Милешево и Радичевић улазе у састав општине Бечеј, а 1960. и Бачко Градиште и Бачко Петрово Село. Таква административна подела постоји и данас.

1.2. Демографски подаци о општини Бечеј

Према попису из 2011. године, у насељу Бечеј живи 20.547 пунолетних становника (Табела 1.), а просечна старост становништва износи 39,5 година (37,9 код мушкараца и 41,1 код жена). У насељу има 9.614 домаћинстава, а просечан број чланова по домаћинству је 2,66. Становништво у овом насељу веома је нехомогено, а у последња три пописа, примећен је пад у броју становника.

Табела 1. Број становника у насељу Бечеј према последњих 8 пописа

У насељу Бачко Градиште живи 4215 пунолетних становника (Табела 2.), а просечна старост становништва износи 39,1 година (37,0 код мушкараца и 41,1 код жена). У насељу има 2029 домаћинстава, а просечан број чланова по домаћинству је 2,68. Становништво у овом насељу веома је нехомогено, а у последња три пописа, примећен је пад у броју становника.

Табела 2. Број становника у насељу Бачко Градиште према последњих 8 пописа

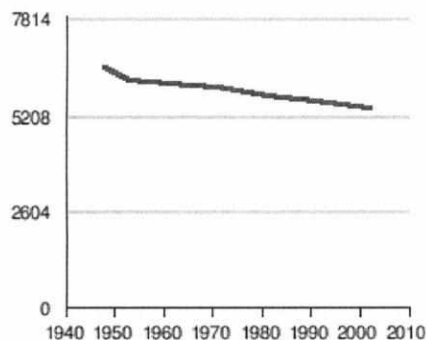

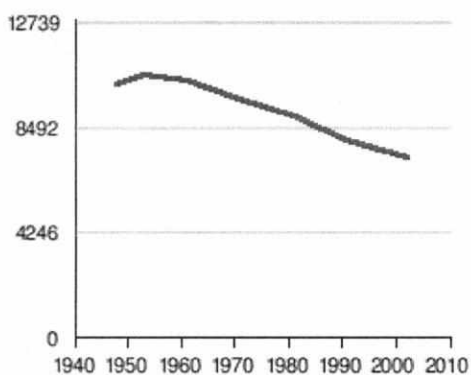
График промене броја становника током 20. века

Година	Становника
1948.	6.512
1953.	6.178
1961.	6.106
1971.	5.986
1981.	5.764
1991.	5.625
2002.	5.445
2011.	5.110

У насељу Бачко Петрово Село живи 5808 пунолетних становника (Табела 3.), а просечна старост становништва износи 40,5 година (38,6 код мушкараца и 42,4 код жена). У насељу има 2877 домаћинстава, а просечан број чланова по домаћинству је 2,53. Ово насеље је углавном насељено Мађарима (према попису из 2002. године), а у последња три пописа, примећен је пад у броју становника.

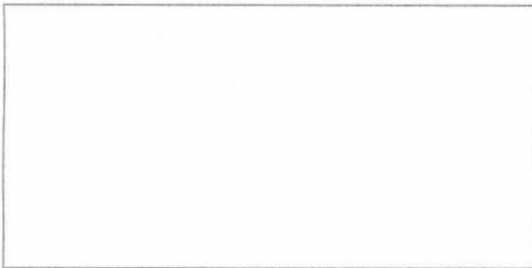
Табела 3. Број становника у насељу Бачко Петрово Село према последњих 8 пописа

График промене броја становника током 20. века

Демографија^[5]

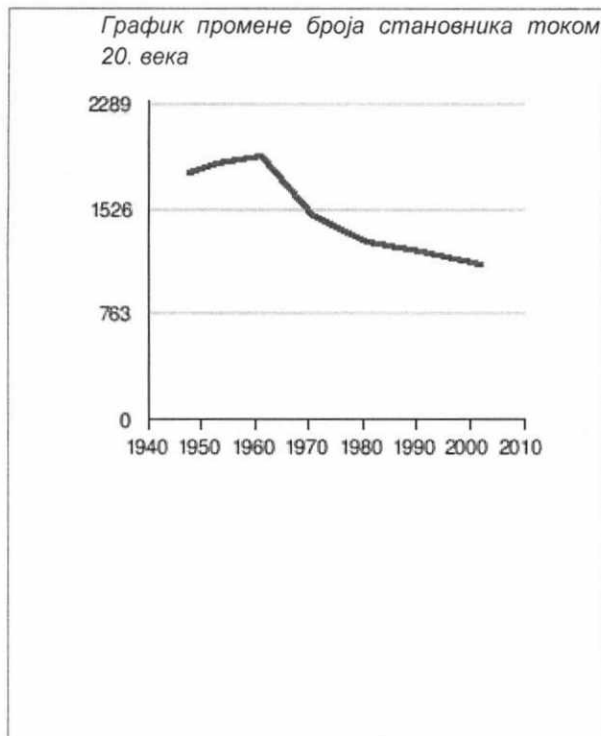
Година	Становника
<u>1948.</u>	10.224
<u>1953.</u>	10.616
<u>1961.</u>	10.410
<u>1971.</u>	9.645
<u>1981.</u>	8.959

<u>1991.</u>	7.958	<u>7.859</u>
<u>2002.</u>	7.318	<u>7.482</u>
<u>2011.</u>	6.350	

У насељу Милешево живи 901 пунолетни становник (Табела 4.), а просечна старост становништва износи 41,5 година (39,8 код мушкараца и 43,3 код жена). У насељу има 451 домаћинство, а просечан број чланова по домаћинству је 2,48. Становништво у овом насељу веома је нехомогено, уз мађарску већину, а у последња четири пописа, примећен је пад у броју становника.

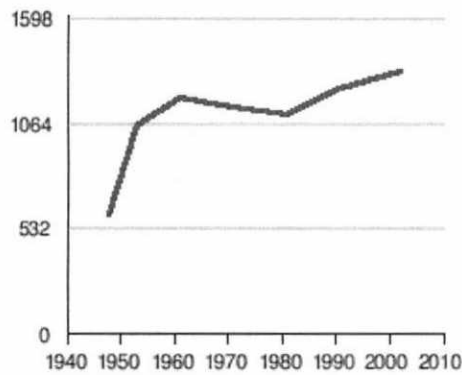
Табела 4. Број становника у насељу Милешево према последњих 8 пописа

Година	Становника	
<u>1948.</u>	1.784	
<u>1953.</u>	1.845	
<u>1961.</u>	1.908	
<u>1971.</u>	1.468	
<u>1981.</u>	1.301	
<u>1991.</u>	1.218	<u>1.206</u>
<u>2002.</u>	1.118	<u>1.155</u>
<u>2011.</u>	909	

У насељу Радичевић живи 1029 пунолетних становника (Табела 5.), а просечна старост становништва износи 37,4 година (36,0 код мушкараца и 38,8 код жена). У насељу има 462 домаћинства, а просечан број чланова по домаћинству је 2,88. Ово насеље је углавном насељено Србима (према попису из 2002. године), а у последња три пописа, примећен је пораст у броју становника. Садашње стање се процењује на око 500 становника.

Табела 5. Број становника у насељу Радичевић према последњих 8 пописа

Демографија ^[1]		
Година	Становника	
<u>1948.</u>	607	
<u>1953.</u>	1.060	
<u>1961.</u>	1.198	
<u>1971.</u>	1.155	
<u>1981.</u>	1.117	
<u>1991.</u>	1.250	<u>1.250</u>
<u>2002.</u>	1.332	<u>1.368</u>
<u>2011.</u>	1.087	

На основу публикације „Општине и региони у Републици Србији, 2017“ Републичког завода за статистику добијени су следећи подаци и следеће табеле.

Табела 6. Старосна структура становништва општине Бечеј

Област Град - општина	Бечеј		
Пол	С	М	Ж
просеч- на старост	41,5	39,8	43,1
Пуно-летни	30217	14671	15546
год.	416	112	304
80-84	782	260	522
75-79	1343	519	824
70-74	1749	745	1004
65-69	2037	860	1177
60-64	2567	1230	1337
55-59	3035	1457	1578
50-54	2754	1415	1339
45-49	2564	1248	1316
40-44	2403	1217	1186
35-39	2479	1298	1181
30-34	2473	1344	1129
25-29	2497	1331	1166
20-24	2211	1142	1069
15-19	2262	1205	1057
10-14	2080	1063	1017
5-9	1993	1006	987
0-4 год.	1706	864	842
Укупно	37351	18316	19035
Пол	С	М	Ж
Област Град - општина	Бечеј		

Табела 7. Витални догађаји током 2016. године

Регион Област Град – општина	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Умрла одојчад		Просечна старост мајке при рођењу првог детета	Стопа укупног фертилитета	Бракови	
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 живо - рођењих			закључени	разведени
Бечеј	327	9,1	581	16,2	-254	-7,1	2	6,1	26,2	1,6	220	81

Табела 8. Процена броја становника на основу званичних података РЗС

Регион Област Град – општина	1991	2010	2011 ¹⁾	2012	2013	2014	2015	2016
Бечеј	43758	38248	37385	37020	36663	36399	36187	35911

1.3. Економске, културне и спортске карактеристике Бечеја

Према последњем попису становништва из 2011. године, општина Бечеј има укупно 37.351 становника. У односу на попис из 1990. године изгубили смо укупно 5.334 становника, или чак 12,9%. Главни разлог за то је миграција становништва из економских разлога. Бечеј данас има око 7.500 запослених радника што је за око 5.500 радника, или чак 57%, мање у односу на број запослених са почетка деведесетих година. Све су то радна места која су изгубљена после гашења великих предузећа из области индустрије, као што су: Фадип, Трикотекс, 8. Октобар, Пивара, Живинопромет, Зидар, Бечејка, Млинска индустрија. Данас у Бечеју имамо око 2 784 незапослених лица која се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање (Месечни статистички билтен НСЗ за месец новембар). Тај број се смањује обзиром на одлив становништва, као и на ревитализацију привреде у општини. У Бечеју тренутно послују Сојапротеин, Пик Бечеј, Линде гас, Тиса аутомotive, Костел, Кнот Аутофлекс и др. који запошљавају већину људи.

Бечеј је град са богатом културном и спортском традицијом. Народна библиотека Бечеј, Градски музеј и Градско позориште Бечеј су у великој мери окосница културног живота. Музеј није у сталној поставци већ се изложбе мењају неколико пута годишње. Градско позориште је организатор многих културних дешавања: позоришне представе, концерти, филмске пројекције само су неки од садржаја

који се сваког месеца налазе на репертоару. Народна библиотека је место где се поред великог броја наслова, може уживати у књижевним вечерима, промоцијама књига и такмичењима литерарних уметника.

На територији општине Бечеј има 7 КУД-ова од којих је најстарији КУД "ЂИДО" који је остварио највеће успехе не само у нашој земљи, већ и на међународним такмичењима.

У општини Бечеј је регистровано преко 44 спортских клубова и спортских организација из 21 грана спорта. Клубови и организације су умрежени као чланови Спортског савеза општине Бечеј. Школски спорт обухвата такмичење 8 основних и три средње школе, просечно у школама има по 4 спортске секције. У клубовима тренира 60% укупног броја школске деце основношколског узраста.

2. Приказ установа основног образовања и васпитања на територији града Бечеја

2.1. Образовна делатност у Бечеју (кратак историјски осврт)

Према историјским подацима прва српска основна школа основана је у Бечеју 1703. године, а мађарска 1765 године. Дечје забавиште на мађарском језику основано је 1881. године, а на српском језику 1887. године. Прва средња школа је занатска која почиње са радом 1883. године. Почети образовања у Старом Бечеју сежу далеко у прошлост, од самог конституисања насеља у оквиру Војне границе (Шанац Бечеј). Први пут се Српска народна основна школа помиње 1703. године. Да се о школству озбиљно размишљало, а и да су неке школе већ постојале, види се из података код премеравања сесија у Потиско -Поморишкој граници 1702. и 1703. године (одређено потребно земљиште за школе и учитеље). Римокатоличка основна школа у овом месту отворена је после насељавања Мађара 1765. године. Те године су родитељи затражили од кантора римокатоличке црквене општине да им поучава децу. Кантор је за свој рад у школи добијао 35 форинти годишње, затим по једну мерицу жита и пет снопова трске по детету. У Бачком Петровом Селу помиње се Српска народна школа, исте 1703. године. Први учитељи су били поп Петар и поп Бошко, а једно време је учитељску дужност вршио општински бележник. Римокатоличка народна основна школа у овом месту отворена је 1773. године, а први учитељ био је Јанош Кондораи.

У Бачком Градишту је 1703. године отворена Српска народна основна школа, а римокатоличка у истом месту 1806. године. Треба рећи да је током 18. века, и на истоку и на западу, носилац културе била црква. Настава је била верска, не само по духу, него је скоро у целини била таква, пошто су предавани искључиво, богословски предмети.

У периоду настајања првих школа у Бечеју држава се још не меша у њихово организовање. Зато су све те школе, како српске православне, тако и римокатоличке – немачке и мађарске, имале црквени карактер. Све су оне биле као нека врста почетних богословских школа, чији је главни циљ био да спремају добре хришћане. У свим тим школама ученици и учитељи морали су сваког дана да иду у цркву, и то по неколико пута.

Народне основне школе из овог периода имале су другачији систем напредовања ученика у учењу од данашњег. Поред чисто мушких, постојале су и мешовите школе. У њима су женска деца морала бити одвојена од мушке и седети у посебним клупама. Ради одржавања дисциплине у школи могла се употребити и телесна казна, али је она морала бити одмерена и употребљена према преступу.

После 1777. године вршена је интензивнија обука учитеља, будући да су према постојећим прописима могли бити намештени само квалификовани учитељи, односно само они који су завршили нормални течај. Овим мерама изједначена је стручна спрема учитеља код свих народа Хабзбуршке монархије.

Уговор о испуњавању образовних услова између надзорника и општине Стари Бечеј потписан је 1785. године. У ствари, овде је реч о два уговора, од којих је један о издржавању учитеља немачког и латинског језика, а други о обезбеђењу просторија за ту наставу. Учители свих основних школа могли су се бавити и другим часним пословима, али им се изричито забрањује да буду гостионичари, да свирају по свадбама и слично. Ове забране се наводе, јер нису били непознати случајеви да су сељаци нудили учитељу да им, рецимо, преко лета, за време распуста, буде говедар. Рад школе контролисали су школски надзорници. Каква је у њима била ситуација, у ово време, најбоље говори жалба Аврама Мразовића, надзорника, упућена вишим школским властима 1787. године на коњичког капетана Штала, који је из дворазредне школе у Старом Бечеју избацио клупе и остали намештај па од школске зграде направио болницу. Надзорници су имали проблема и са свештеницима, како католичким тако и православним, који су практично контролисали рад учитеља, али су се у исто време супротстављали свим реформским захтевима виших школских власти.

Податке о првим квалификованим учитељима у Бечеју имамо за Иштвана Ујфалушиа из 1783. године. Двадесет година касније, 1803, у мађарској основној школи већ постоје два учитеља са платом од 200 форинти годишње. У Српској основној школи прве податке за квалификоване учитеље имамо из 1798. године за Јована Живановића и Јоакима Вујића. Школе које су подигнуте током 19. века су: Српска православна народна школа изграђена 1861. године (данашња Техничка школа), Манастирска школа или Зарда (данашња ОШ "Здравко Гложански") изграђена 1870. године и Јеврејска основна школа сазидаана 1886. године.

2.2. Мрежа основних школа на територији општине Бечеј и насељених места, са карактеристикама њиховог просторног распореда и међусобне удаљености

Мрежа основних школа

Мрежу основних школа у општини Бечеј сачињава 6 редовних основних школа (4 у самом месту Бечеј и 2 у насељеним местима која припадају општини Бечеј); једна школа за ученике са сметњама у развоју и једна уметничка школа. Према Закону о основама система образовања и васпитања, образовно-васпитни рад остварује се на српском језику. За припаднике националних мањина – националних заједница, образовно-васпитни рад остварује се на матерњем језику што је у нашој средини мађарски језик.

У градском насељу Бечеј, налазе се следеће основне школе:

1. Основна школа "Петефи Шандор" Бечеј, на адреси Републиканска 135 са издвојеним одељењем у Милешеву и Дрљану,
2. Основна школа "Север Ђуркић" Бечеј, на адреси Зелена 102,
3. Основна школа "Здравко Гложански" Бечеј, на адреси Доситејева 4 са издвојеним одељењем у Радичевићу
4. Основна школа "Шаму Михаљ" Бечеј, на адресу Трг Братства и јединства 2 са издвојеним одељењем у Пољаницама

У насељеним местима у Бечеју налазе се следеће основне школе:

5. Основна школа "Светозар Марковић" Бачко Градиште, на адреси Школска 33,
6. Основна школа "Шаму Михаљ" Бачко Петрово Село, на адреси Др Имреа Киша 34, Школа за ученике са сметњама у развоју:
7. Школа за основно и средње образовање "Братство" Бечеј, на адреси Доситејева 11.

Уметничке школе:

8. Школа за основно музичко васпитање и образовање "Петар Коњовић" Бечеј, на адреси Главна 5.

Основна школа "Север Ђуркић" Бечеј, поред редовне делатности основног образовања и васпитања, обавља и делатност основног образовања и васпитања одраслих лица по Програму функционалног основног образовања одраслих у складу са Правилником о програму огледа функционалног основног образовања одраслих ("Службени гласник РС- Просветни гласник" број 6 / 2011).

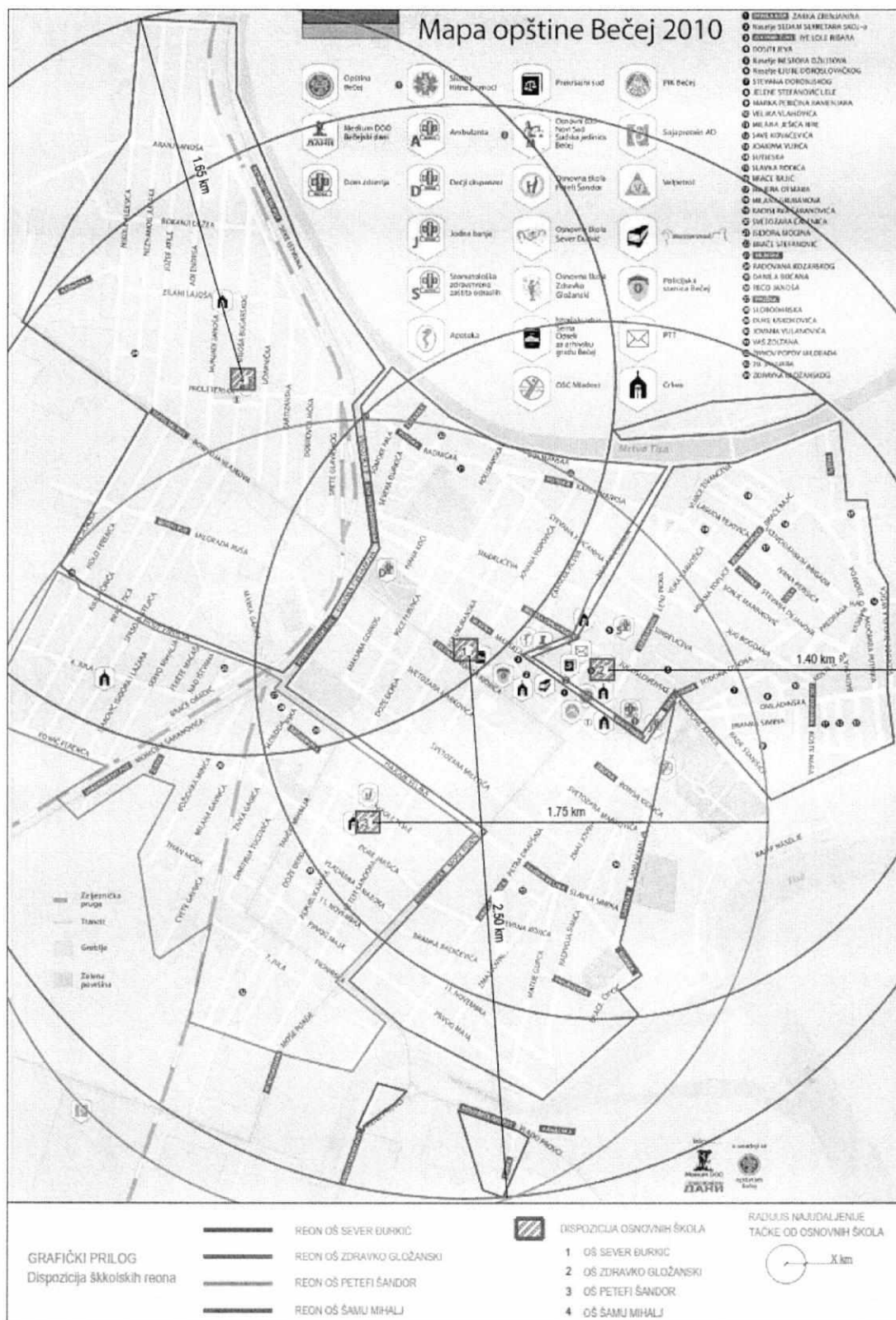
Настава се на језицима националних мањина у школској 2018/19 години остварује у свим основним школама. У овим основним школама школска документација, евиденције и јавне исправе (дневници рада, матичне књиге, ђачке књижнице и сведочанства) воде се на језицима националних мањина.

Што се тиче специјализованих школа, ШОСО „Братство“ и Музичке школе за основно образовање и васпитање, обе се налазе испод критеријума од минимално 480 ученика, али имајући у виду њихову специфичну природу и делатност не доводи у питање њихово гашење. У складу са тим, подаци за ове две школе нису посебно разматрани.

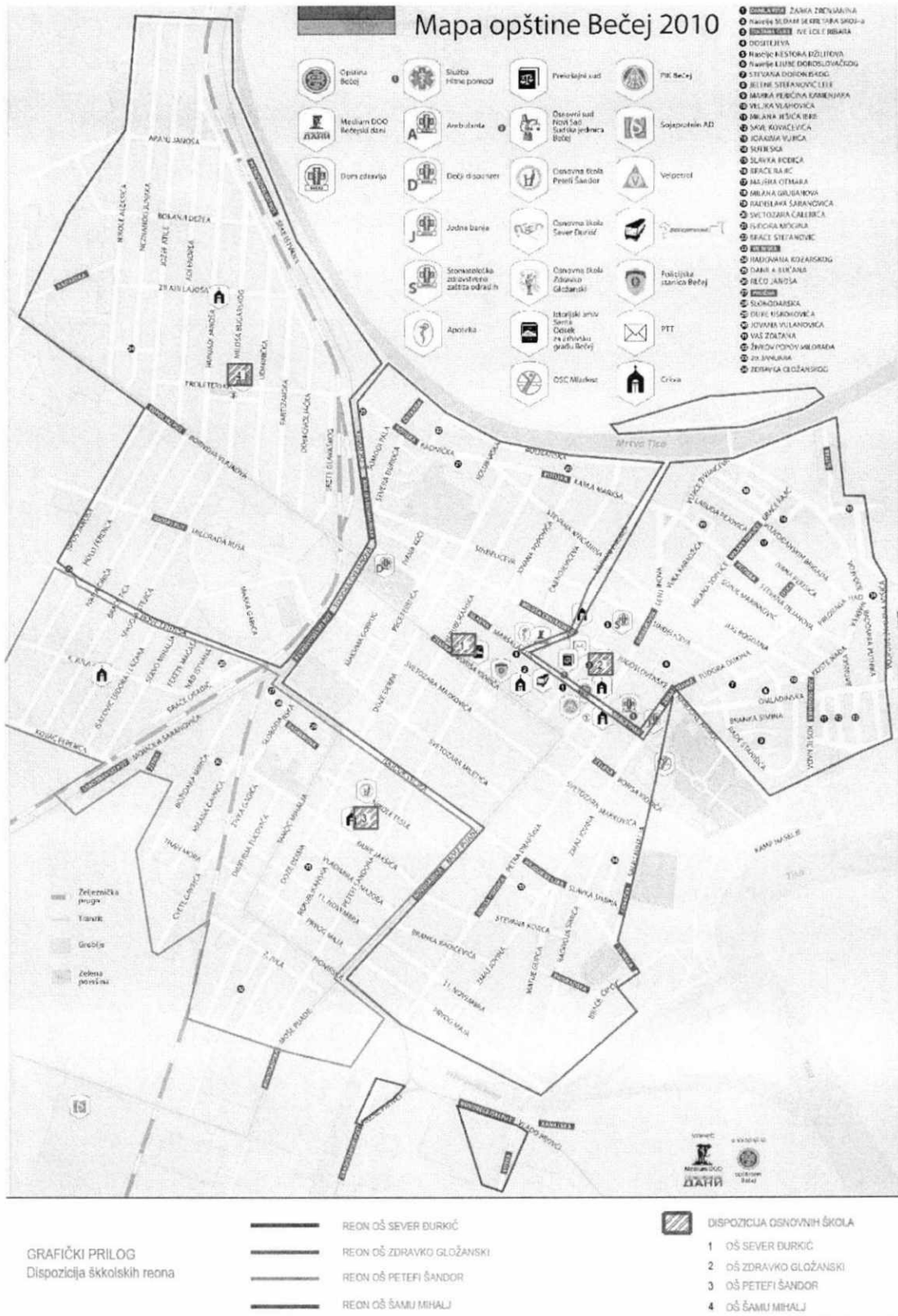
На територији града Бечеја налазе се 4 редовне основне школе, које су углавном равномерно распоређене по територији града. Просечна међусобна удаљеност основних школа креће се од 0,5 - 2 км, што омогућава ученицима ових школа да свакодневно брзо и лако дођу до њих (Мапа 1.). Не постоји део града који је удаљен више од 4 километара од било које основне школе.

ШОСО „Братство“ је једина основна школа за децу са сметњама у развоју уписије ученике са читавог подручја општине и шире у складу са просторним и кадровским капацитетима. Специфична је по томе што школује децу са сметњама у развоју на српском и мађарском наставном језику. Музичка школа за основно образовање и васпитање „Петар Коњовић“ је једина музичка основна школа и уписије ученике са читавог подручја општине и шире у складу са просторним и кадровским капацитетима, а од школске 2018/19.године има издвојено одељење у Чуругу.

Мапа 1. Просечна удаљеност између основних школа у самом Бечеју

Мапа 2. Реони основних школа у Бечеју

2.3. Анализа броја ученика у основним школама у периоду од школске 2011/2012. до 2018/2019. године и реализација наставе на језицима националних мањина

Упис ученика у основне школе одвија се у складу са чланом 18. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017и 27/2018). У први разред основне школе уписана су деца која су до почетка школске године имала најмање шест и по, а највише седам и по година. Приликом уписа деце у први разред основне школе, школе су могле да утврде потребу за доношењем индивидуалног образовног плана за ученике, као и да их упуте на Интерресорну комисију, уколико су процениле да је ученику потребна додатна образовна, здравствена или социјална подршка у процесу образовања. Анализа броја ученика у основним школама од школске 2011/2012. године до школске 2018/2019. године приказана је у Табели број 9.

Табела 9. Анализа броја ученика на територији општине у протеклих 8 школских година

Број ученика 2011/2012	Српски језик	1791	3324
	Мађарски језик	1533	
Број ученика 2012/2013	Српски језик	1767	3054(-8.12%)
	Мађарски језик	1487	
Број ученика 2013/2014	Српски језик	1714	3180(-4.33%)
	Мађарски језик	1466	
Број ученика 2014/2015	Српски језик	1681	3133(-5.75%)
	Мађарски језик	1452	
Број ученика 2015/2016	Српски језик	1669	3033(-8.75%)
	Мађарски језик	1364	
Број ученика 2016/2017	Српски језик	1596	2893(-12.97%)
	Мађарски језик	1297	
Број ученика 2017/2018	Српски језик	1579	2820(-15.16%)
	Мађарски језик	1241	
Број ученика 2018/2019	Српски језик	1490	2700(-18.77%)
	Мађарски језик	1210	

У претходној табели се види континуиран пад броја ученика у протеклих 8 година. Школске 2018/2019. године основне школе у Бечеју похађа за 18.77% мањи број деце (600 ученика) у односу на школску 2011/2012. годину.

Број ученика у свакој основној школи на територији општине и протеклих осам година, дат је у наредним табелама. Подаци су добијени од директора основних школа током месеца септембра 2018. године.

Табела 10. Број ученика у ОШ „Здравко Гложански“ Бечеј по разредима у последњих 8 школских година

	ОШ „Здравко Гложански“	Број ученика 2011/2012	Број ученика 2012/2013	Број ученика 2013/2014	Број ученика 2014/2015	Број ученика 2015/2016	Број ученика 2016/2017	Број ученика 2017/2018	Број ученика 2018/2019
1р	Српски	72	89	84	78	74	96	66	71
	Мађарски	12	10	26	14	8	5	5	6
2р	Српски	99	72	88	84	72	72	99	48
	Мађарски	20	10	10	24	11	9	5	5
3р	Српски	100	98	73	90	83	71	72	98
	Мађарски	14	20	8	8	19	11	9	7
4р	Српски	74	105	100	74	89	83	70	73
	Мађарски	13	14	19	11	7	19	10	8
5р	Српски	59	73	102	100	72	83	86	65
	Мађарски	13	12	13	20	14	5	21	8
6р	Српски	81	60	72	107	97	71	78	85
	Мађарски	11	12	12	12	17	13	6	21
7р	Српски	79	81	57	75	100	95	70	77
	Мађарски	13	10	12	10	10	15	14	5
8р	Српски	84	77	79	50	73	98	95	71
	Мађарски	15	13	11	13	10	11	14	11
УКУПНО		759	756	766	770	756	757	720	659

Процент пада броја ученика 13.17%

Табела 11. Број ученика у ОШ „Север Ђуркић“ Бечеј по разредима у последњих 8 школских година

	ОШ “Север Ђуркић”	Број ученика 2011/2012	Број ученика 2012/2013	Број ученика 2013/2014	Број ученика 2014/2015	Број ученика 2015/2016	Број ученика 2016/2017	Број ученика 2017/2018	Број ученика 2018/2019
1p	Српски	42	42	46	44	45	43	50	35
	Мађарски	13	13	8	17	7	19	15	15
2p	Српски	52	52	58	46	47	43	43	49
	Мађарски	20	20	6	8	11	7	16	14
3p	Српски	43	43	42	56	42	45	41	43
	Мађарски	13	13	13	6	6	9	18	14
4p	Српски	52	52	51	42	41	41	43	41
	Мађарски	10	10	20	13	13	6	8	18
5p	Српски	49	49	45	51	52	49	46	45
	Мађарски	19	19	11	20	20	11	4	8
6p	Српски	66	66	52	44	49	47	50	45
	Мађарски	22	22	10	11	11	19	11	4
7p	Српски	74	74	49	52	45	47	60	44
	Мађарски	12	12	19	10	11	11	18	11
8p	Српски	61	61	66	49	48	41	44	41
	Мађарски	13	13	22	19	19	12	11	19
УКУПНО		561	561	518	488	467	450	478	446
I циклус ФОО									9
II циклус ФОО									16
III циклус ФОО									14
Укупно									485

Процент пада броја ученика без ФОО 20.50%

Табела 12. Број ученика у ОШ „Шаму Михаљ“ Бечеј по разредима у последњих 8 школских година

	ОШ „Шаму Михаљ“ Б.	Број ученика 2011/201 2	Број ученика 2012/201 3	Број ученика 2013/201 4	Број ученика 2014/201 5	Број ученика 2015/201 6	Број ученика 2016/201 7	Број ученика 2017/201 8	Број ученика 2018/201 9
1p	Српски	21	19	17	12	19	19	20	12
	Мађарски	56	47	53	48	33	42	39	33
2p	Српски	23	21	18	15	11	20	18	20
	Мађарски	44	59	49	57	42	28	38	39
3p	Српски	19	21	21	17	18	11	19	18
	Мађарски	55	50	57	49	57	40	30	37
4p	Српски	19	18	21	21	17	19	11	19
	Мађарски	47	56	50	56	46	55	38	33
5p	Српски	19	23	17	21	20	17	19	11
	Мађарски	54	40	53	45	56	45	51	39
6p	Српски	18	19	22	15	20	22	17	16
	Мађарски	54	53	39	47	42	54	40	52
7p	Српски	11	19	20	23	19	20	20	16
	Мађарски	46	52	51	41	46	39	50	38
8p	Српски	22	11	19	17	22	15	16	19
	Мађарски	48	45	47	49	37	38	32	50
УКУПНО		556	553	554	533	505	484	458	452

Процент пада броја ученика 18.71%

Табела 13. Број ученика у ОШ „Петефи Шандор“ Бечеј по разредима у последњих 8 школских година

	ОШ „Петефи Шандор“	Број ученика 2011/2012	Број ученика 2012/2013	Број ученика 2013/2014	Број ученика 2014/2015	Број ученика 2015/2016	Број ученика 2016/2017	Број ученика 2017/2018	Број ученика 2018/2019
1p	Српски	10	17	12	9	4	6	6	5
	Мађарски	42	27	40	27	28	23	16	18
2p	Српски	18	12	17	7	8	4	6	3
	Мађарски	40	44	30	39	24	25	24	16
3p	Српски	8	15	12	13	8	7	4	6
	Мађарски	28	38	43	29	39	27	25	22
4p	Српски	16	9	14	12	12	9	8	3
	Мађарски	38	25	34	38	28	26	27	24
5p	Српски	4	10	5	7	8	12	8	9
	Мађарски	37	38	26	34	36	33	35	27
6p	Српски	5	4	9	7	4	7	10	7
	Мађарски	29	35	38	25	29	35	28	34
7p	Српски	10	3	3	7	9	5	9	8
	Мађарски	31	29	34	35	24	29	38	28
8p	Српски	11	11	6	5	8	8	4	8
	Мађарски	38	29	30	29	32	22	29	35
УКУПНО		365	346	353	323	301	278	277	253

Процент пада броја ученика 30.68%

Табела 14. Број ученика у ОШ „Шаму Михаљ“ БПС по разредима у последњих 8 школских година

ОШ „Шаму Михаљ“ БПС		Број ученика 2011/2012	Број ученика 2012/2013	Број ученика 2013/2014	Број ученика 2014/2015	Број ученика 2015/2016	Број ученика 2016/2017	Број ученика 2017/2018	Број ученика 2018/2019
1p	Српски	17	9	15	11	13	12	16	12
	Мађарски	66	42	48	70	40	57	44	49
2p	Српски	10	18	8	17	9	11	13	17
	Мађарски	63	71	43	47	71	41	53	44
3p	Српски	18	10	17	14	17	9	11	13
	Мађарски	53	62	66	42	45	63	39	53
4p	Српски	23	18	9	24	12	17	13	12
	Мађарски	45	54	59	63	42	46	59	39
5p	Српски	19	25	19	11	21	12	17	14
	Мађарски	47	57	59	60	69	51	54	69
6p	Српски	19	15	20	20	14	20	12	16
	Мађарски	46	46	50	60	47	62	41	44
7p	Српски	19	19	15	21	17	12	15	14
	Мађарски	56	35	36	46	52	38	51	37
8p	Српски	19	18	18	14	19	18	11	13
	Мађарски	47	56	32	33	42	50	37	51
УКУПНО		567	555	514	553	530	519	486	497

Процент пада броја ученика 12.35%

Табела 15. Број ученика у ОШ „Светозар Марковић“ Б. Градиште по разредима у последњих 8 школских г.

ОШ „Светозар Марковић“		Број ученика 2011/2012	Број ученика 2012/2013	Број ученика 2013/2014	Број ученика 2014/2015	Број ученика 2015/2016	Број ученика 2016/2017	Број ученика 2017/2018	Број ученика 2018/2019
1p	Српски	45	35	30	32	31	25	37	43
	Мађарски	19	23	27	15	13	13	14	15
2p	Српски	39	32	35	33	33	28	23	40
	Мађарски	21	23	22	27	15	12	14	11
3p	Српски	48	42	33	38	34	28	30	26
	Мађарски	26	18	23	22	27	15	11	14
4p	Српски	32	41	42	34	40	33	29	29
	Мађарски	18	22	19	22	22	23	16	11
5p	Српски	42	47	36	44	36	35	35	29
	Мађарски	30	25	21	20	21	23	24	16
6p	Српски	38	34	45	38	43	32	35	35
	Мађарски	16	16	24	23	20	21	23	21
7p	Српски	36	42	36	45	41	43	33	34
	Мађарски	33	28	16	22	23	18	19	21
8p	Српски	43	36	39	35	53	35	41	32
	Мађарски	28	19	27	16	22	20	17	16
УКУПНО		514	483	475	466	474	404	401	393

Процент пада броја ученика 23.54%

На основу претходних табела примећујемо да са мање од 480 ученика постоји 3 школе од којих су две у насељу Бечеј (ОШ „Петефи Шандор“ и ОШ „Шаму Михаљ“) а 1 у насељу у околини Бечеја (ОШ „Светозар Марковић“). ОШ „Север Ђуркић“ с обзиром да има функционално образовање одраслих и обухвата 36 полазника у три циклуса образовања, укупно има 485 ученика.

Највећи пад у броју ученика у школској 2018/2019. години у односу на 2011/2012. годину, остварила је ОШ „Петефи Шандор“ из Бечеја од -31%. Тренд опадања броја ученика евидентан је у свим осталим школама на територији, али је он мањи и просечно износи око 19%.

Табела 16. Укупни број ученика у основним школама на територији општине Бечеј у последњих 8 година по разредима

	Број ученика 2011/2012	Број ученика 2012/2013	Број ученика 2013/2014	Број ученика 2014/2015	Број ученика 2015/2016	Број ученика 2016/2017	Број ученика 2017/2018	Број ученика 2018/2019
1р срп.	207	211	204	186	186	201	195	178
1р мађ.	207	162	202	191	129	159	133	136
	414	373	406	377	314	360	328	314
2р срп.	241	207	224	202	180	178	202	177
2р мађ.	208	227	160	202	174	122	150	129
	449	234	384	404	354	300	352	306
3р срп.	239	229	198	228	202	171	177	204
3р мађ.	189	201	210	156	193	165	132	147
	428	430	408	384	395	336	309	351
4р срп.	216	243	237	207	211	202	174	177
4р мађ.	171	181	201	203	158	175	158	133
	387	424	438	410	369	377	332	310
5р срп.	192	227	224	234	209	208	211	173
5р мађ.	200	191	183	199	216	168	189	167
	392	418	407	433	425	376	400	340
6р срп.	227	198	220	231	227	199	202	204
6р мађ.	178	184	173	178	166	204	149	176
	405	382	393	409	393	403	351	380
7р срп.	229	238	180	223	231	222	207	193
7р мађ.	191	166	168	164	166	150	190	140
	420	404	348	387	397	372	397	333
8р срп.	240	214	227	170	223	215	211	184
8р мађ.	189	175	169	159	162	153	140	182
	429	389	396	329	385	368	351	366
укупно	3324	3054	3180	3133	3033	2893	2820	2700

Анализирајући Табелу 16. уочава се да је у периоду од школске 2011/2012. године до школске 2018/2019. године дошло до драстичног пада броја ученика. Наиме, када се упоређује број уписане деце школске 2011/2012. године у основне школе на територији општине Бечеј, који је износио 3324 ученика и број уписане деце школске 2018/2019. године који износи 2700 ученика, уочава се разлика од 624 ученика мање, колико сада броји ученика наша тренутно највећа основна школа.

17. Број деце рођене на територији града Бечеја, почев од 2010 - 2018. године на евиденцији Дома здравља

Период	Бечеј	Б.П.Село	Б. Градиште	Милешево	Радичевић	Укупно
1.1.2003.- 31.12.2003.	222	57	53	10	14	356
1.1.2004.- 31.12.2004.	220	74	58	9	13	374
1.1.2005.- 31.12.2005.	233	64	48	13	13	371
1.1.2006.- 31.12.2006.	246	57	65	10	14	392
1.1.2007.- 31.12.2007.	222	70	33	7	8	340
1.1.2008.- 31.12.2008.	210	57	48	4	9	328
1.1.2009.- 31.12.2009.	226	62	40	8	8	346
1.1.2010.- 31.12.2010.	199	56	51	1	11	318
1.1.2011.- 31.12.2011.	215	64	47	7	6	337
1.1.2012.- 31.12.2012.	215	64	47	9	14	349
1.1.2013.- 31.12.2013.	214	56	41	9	8	328
1.1.2014.- 31.12.2014.	195	62	44	3	7	311
1.1.2015.- 31.12.2015.	182	71	39	8	7	307
1.1.2016.- 31.12.2016.	166	64	50	6	6	291
1.1.2017.- 31.12.2017.	168	63	42	6	6	285

За текућу 2018. годину, до 1. октобра 2018. године, број рођене деце на територији општине износи 160.

Овде је реч о релативно грубим проценама имајући у виду да је за детаљније анализе потребно пратити миграционе токове као и друге трендове који утичу на везу броја рођене деце на територији одређене ЈЛС и броја ученика првог разреда која ће бити уписана у ОШ на истој територији. Приказани су подаци који се односе на број деце рођене на територији ЈЛС у одређеном претходном периоду добијени од Дома здравља Бечеј.

Табела 18. Однос броја рођене деце и броја уписаних првака 7 година касније

Календарска година	Укупан број рођене деце	Полазак у школу - седам година касније, Школска година	Број уписаних првака седам година касније (број ученика за формирање одељења – ИОП1 и ИОП 2)
2004	374	2011/12	414
2005	371	2012/13	373
2006	392	2013/14	406
2007	340	2014/15	377
2008	328	2015/16	314
2009	346	2016/17	360
2010	318	2017/18	328
2011	337	2018/19	314
2012	349	2019/20	349 прогноза
2013	328	2020/21	308 прогноза
2014	311	2021/22	291 прогноза
2015	307	2022/23	287 прогноза
2016	291	2023/24	271 прогноза
2017	285	2024/25	265 прогноза

Из наведених података може се закључити да ће и у наредним школским годинама број уписаних првака бити на нижем нивоу у односу на претходних осам школских година обзиром на миграциона кретања и низак природни прираштај. До 2018/2019. школске године сви ученици који су се школовали по ИОП-1 су приликом формирања одељења аутоматски умањивали квоту, а од 2018/2019. школске године школама је неопходно претходно прибављено мишљење интерресорне комисије како би се смањио прописан минималан број ученика у одељењу. Претпоставка је да због претходно наведеног постоји разлика између броја рођене деце и броја ученика уписаних у први разред седам година касније. У овој школској години, први пут та разлика у виду повећаног броја ученика не постоји већ је мањи број уписане деце у први разред у односу на број рођене деце седам година пре тога. Ова разлика је последица и повећаног исељавање из општине Бечеј.

3. Закључак

На основу препоруке радној групи дате од стране Општинског већа општине Бечеј, предлог радне групе је да остане мрежа јавних основних школа која је установљена одлуком објављеном у Службеном листу општине Бечеј број 8 из 2015. године.

Општина Бечеј је вишенационална и мултикултурална средина. Предлогом овакве мреже школа, посебно се водило рачуна да се уваже специфичности школа, на територији општине Бечеј, у којима се настава преваходно изводи на мађарском наставном језику, као и чињеници да ове школе представљају центре око којих се окупљају ученици и припадници мађарске националне мањине, ради неговања и очувања традиционалних вредности, обичаја и културе који су од посебног значаја за мађарску националну мањину.

Очување и неговање богатства различитости културе, обичаја, традиције, језика и баштине је омогућено оваквом мрежом јавних основних школа.

Обезбеђена је и могућност континуираног и планског образовања и васпитања под једнаким условима, како за децу у насељу Бечеј, тако и за децу у сеоским срединама.

Потребно је задржати и оснажити специјализоване школе: ШОСО „Братство“ и Школу за основно музичко образовање и васпитање „Петар Коњовић“ и за оне категорије деце и одраслих полазника за које су оне до сада оправдале сврху постојања.

У наредном периоду (2019-2023. г.) локална самоуправа општине Бечеј има задатак да прати развојне програме и пројекте у области образовања на нивоу државе, анализира друштвено-економска кретања на својој територији и објављује званичне податке; по потреби ће учествовати у изради локалних пројеката из области основног образовања и др; примењиваће законска решења донета из области основног образовања, и у складу са тим прилагођавати и утврђивати подручја школа, број и просторни распоред школа. Сви прикупљени подаци морају се водити рашчлањено да би се омогућиле целовите анализе које ће показивати доступност, ефикасност и квалитет образовања (како изгледа образовање у специфичним подгрупама, нпр. на селу, у сиромашним породицама, за ромску децу, децу са сметњама и тешкоћама у развоју, итд.).

Председница Радне групе за израду
Елабората о мрежи основних школа са седиштем на
територији општине Бечеј

Сузана Ђукић

